

Nato-landet Tyrkia kriger i Nord-Irak og truer med invasjon i Nord-Syria: Når Nato tier om verdier

Peter M. Johansen

KOMMENTAR

Tyrkia bomber i Syria og Irak. Imens forholder Nato seg tause og tror fast på at Tyrkia vil slippe Sverige og Finland inn. Det er duket for nye møter til uka, og Tyrkias justisminister Bekir Bozdogan om Ankaras krav og vilkår.

«Om de tror at de ved å utvise vanlige kriminelle til Tyrkia, vil få oss til å tro at de har oppfylt sine løfter, så tar de feil. Ingen bør sette Tyrkia på prøve», sier han til den tyrkiske nettavisen Milliyet.

Kravet er som kjent at Sverige og Finland utviser 77 kurdere som angivelig har tilknytning til Kurdistans arbeiderparti (PKK) og dermed stemples som «terrorister».

Tysklands forbundskansler Olaf Scholz som har snudd opp ned på Berlins utenriks- og sikkerhetspolitikk etter Russlands invasjon i Ukraina, er derimot klar i sin tale når han vil forsikre om at Tyrkia vil åpne døra til Nato for Sverige og Finland, riktig nok uten å kunne tidfeste det.

«Jeg er sikker på at de landene som ennå ikke har godkjent søknaden, kommer til å gjøre det – til og med Tyrkia», sa han på en pressekonferansen i Stockholm tirsdag, ifølge nyhetsbyrået TT.

Ved siden av Tyrkia er det seks andre av Natos 30 medlemsland som ennå ikke har ratifisert søknadene slik Nato-statuttene krever.

Det mest påfallende – og ikke minst beklemmende – er at verken Scholz eller andre Nato-lands ledere snakker høyt om Tyrkias krigføring i de kurdiske

LEIESOLDATER: Tyrkias flagg veier i Dadat, på fronten mot Manbij, i Nord-Syria. En ny invasjon truer.

FOTO: BAKR AL-KASEM, AFP/NTB

områdene i Nord-Syria og i Nord-Irak. Fortsatt henger trusselen fra president Recep Tayyip Erdogan om en ny invasjon i Nord-Syria i lufta.

Opp mot tjue syriske soldater skal ha blitt drept i tyrkiske luftangrep i løpet av uka, melder observatørgruppa Syrian Observatory for Human Rights og syriske militære kilder til det statlige nyhetsbyrået Sana. Det skjedde på landsbygda i Aleppo-provinsen.

Det er også rapportert om kamper mellom tyrkiske styrker og den kurdiske militsen YPG/YPJ (Folkets/kvinnenes forsvarsheter) ved grensebyen Kobane der kampen mot Den islamske staten (IS) tok sin første avgjørende vending.

Det er disse trefningene som skal ha utløst flyangrepene som traff de syriske stillingene denne uka.

YPG/YPJ utgjør ryggraden i Syrias demokratiske styrker, som kontrollerer områder i den autonome administrasjonen for Nord-

og Øst-Syria (AANES).

Opptrappingen har pågått gradvis siden Erdogan varslet den fjerde invasjonen siden august 2016. Målet er å opprette en tretti kilometer dyp og 480 kilometer lang korridor langs Tyrkias grense – på syrisk side.

Han fikk ikke grønt lys da han møtte Russlands president Vladimir Putin i Teheran i juli. USA og Nato derimot har forholdt seg tause utad, trolig for ikke å tirre Erdogan.

Erdogans krigføring i Nord-Syria og Nord-Irak blir holdt i live av Tyrkias Nato-partnere, mener Murat Karayilan, en av toppkommandantene PKKs gerilja HPG. Han tok over som fungerende leder da Abdullah Öcalan ble tatt til fange i Nairobi og brakt til fangeøya Imrali hvor han har sittet i isolat siden 1999.

Tyrkia startet sin årlige og til nå største offensiv i Nord-Irak i april. Den pågår fortsatt til protester fra Bagdad, men med samtykke fra Barzani-dynastiets Kurdistans Demokratiske

Parti (KDP) som er i ferd med å gjøre den autonome kurdiske regionen i Nord-Irak om til en politistat. De vil derfor å ha has på PKK og at AANES ikke skal feste seg som politiske forbilde for kurdere og andre folk på tvers av grensene i denne delen av Midtøsten.

Igen forholder USA og Nato seg tause.

Karayilan peker på et annet moment som bør uroe Nato: Tyrkia tar i bruk leiesoldater som har blitt rekruttert fra både al-Qa'ida-allierte grupper som Jabhat an-Nusra, IS og andre islamistiske terrorgrupper, til å slåss mot kurderne i AANES under dekke av Syrias nasjonale hær (SNA).

SNA sier seg å ha røtter i Det frie Syrias hær, som fikk umiddelbar støtte fra USA og Vesten, inkludert Norge, i 2011. PKK-kommandanten ser det annerledes: Tyrkia bruker leiesoldater for å skjule sine egne tap, ikke minst i egen befolkning med tanke på det kommende valget.

«De opprettet en leiesoldathær for at ingen skulle bry seg hvor mange som blir drept», hevder han.

Anklagen gjelder åpenbart også Nato, slik Nato ikke brydde seg i 2015 med at Erdogan brøyt våpenhvilen, gjenopptok krigen og jevnet hele og deler av kurdiske byer med jorda.

Under den årlige Tyrkia-høringen i EU-parlamentet var det mobilkontakt med kurdere som satt innesperret i sine kjellere mens de var i ferd med å bli dekket til av bulldosere.

Natos generalsekretær Jens Stoltenberg forholdt seg taus om «vestlige verdier» og «regelstyrt verden».

Tyrkia har vært Nato-medlem siden 1952, under tre militærregimer. Rettferdighet og utviklingspartiet (AKP) og Recep Tayyip Erdogan kom til makta i 2002.

PKK innledet hemmelige fredsforhandlinger med Tyrkia i Oslo i 2013, men Erdogan avbrøyt fredsprosessen i 2015 da AKP mistet sitt to tredelsflertall i valget i juni.

Tyrkia invaderte Nord-Syria første gang i august 2016 etter å ha støttet ulike terrorgrupper og holdt grensa åpen for å gi IS fritt leide for rekruttering av fremmedkrigere og våpen. Også den gang skjedde det uten protester fra Nato – fordi målet under det sammen-satte opprøret fra begynnelsen var Syrias president Bashar al-Assad.

Den fungerende PKK-leaders dom er nådeløs – og den blir delt av ledelsen i AANES.

«Tyrkia utnytter sin geostrategiske posisjon. De har inngått avtaler. Nato ser etter hvilke fordeler de selv kan trekke for seg», sier han.

Det Erdogan har oppnådd umiddelbart, er at de har fått stanset alle initiativ overfor EU om å få strøket PKK av terrorlista og dermed åpne porten for nye forhandlinger.

peterm@klassekampen.no

glerups
Our passion is felt

Warning!
— addiction can occur —

www.glerups.no

BESØK OSS PÅ DYRSKU'N I SELJORD
9.-11. SEP FOR MESSETILBUD (STAND G 107)

Alle lesere av Klassekampen får de samme gode tilbudene som på Dyrsku'n allerede nå

www.skotilbud.no

Ergobio Tecliner vanntett tursko

Nursing Care vaskbar helsesko

Jomos aircomfort herresko

Emanuela barnesko

*så langt lageret rekker.
LEVERT AV SOLSKO AS
(Org.nr: 995652862)
Tlf. 90920209